

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/26/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4216203617
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4216203617.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31575951, so sídlom Žilina, Hodžova 11, proti žalovanému: Q. v konaní o zaplatenie 5.700,68 eura, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 10. augusta 2018, č. k. 7C/110/2016-57, takto

rozhodol:

Odvolačí súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti výroku o paričnej lehote m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 5.700,68 EUR s úrokom z omeškania vo výške 8,00 % p.a. od 09.08.2013 do zaplatenia, sumu 5,57 EUR a dohodnuté úroky v sume 334,16 EUR v pravidelných mesačných splátkach po 350 EUR, splatným vždy k 25. kalendárnemu dňu toho ktorého mesiaca počínajúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, pod následkami straty výhody splátok.

Rozsudok v napadnutej časti výroku o zamietnutí zvyšku žaloby a výroku o náhrade trov konania z r u š u j e a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Komárno (do 30.6.2016 ako súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ďalej len „OSP“ a od 1.7.2016 v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ ako súd prvej inštancie) rozsudkom zo dňa 10. augusta 2018, č. k. 7C/110/2016-57 (ďalej len napadnutý rozsudok) uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 5.700,68 eura s úrokom z omeškania vo výške 8,00 % p. a. od 9.8.2013 do zaplatenia, ako aj v sume 5,57 eura, a dohodnuté úroky v sume 334,16 eura, a to všetko vo forme pravidelných mesačných splátok v sume po 100 eur splatných vždy k 25. kalendárnemu dňu toho ktorého mesiaca odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého dlhu, a vo zvyšku súd žalobu zamietol.

2. V odôvodnení rozhodnutia s poukazom na § 154, § 215, § 191 a § 181 CSP uviedol, že možno predpokladať, že žalobca pri uzatvorení zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov so žalovanou stranou použil predtlač zmluvy, ktorú žalobca zrejme použil vo viacerých prípadoch so žalovanou stranou, ktorá ako účastník zmluvy bola charakterizovaná ako zamestnanec, nepodnikateľská osoba, t. j. nie IČO, a preto považoval uzatvorený právny úkon za spotrebiteľsko-právny. Na základe uvedených uzatvorených právnych úkon posúdil podľa ustanovení zák. č. 129/2010 Z. Z. v spojení s vyššie uvedenými ustanoveniami Obč. zák., a to Optim pôžička Úverová zmluva č. XX/XXX/XX zo dňa 16.2.2012 na č. I. 6-8 za dohodnutých podmienok podľa VOP na č. I. 9-23, v zmysle ktorej žalovaná strana získala úver v sume 6.000 eur. Zároveň sa dohodli na úhrade úveru vo forme pravidelných mesačných splátok v počte 120 splátok po 96,43 eura, takto celková suma, ktorú by žalovaná strana mala uhradiť, je v objeme

11.571,60 eura, z ktorej sumy odplata predstavuje 5.571,60 eura. Splatnosť splátok bola dohodnutá ku koncu kal. mesiaca pri dohodnutej úrokovej sadzbe vo výške 49,9 % a RPMN vo výške 16,58 %.

3. Súd mal preukázané z obsahu spisového materiálu, že žalovaná strana jednak do podania žaloby si neplnila svoje povinnosti riadne, uhradila celkom 1.263,95 eura a z toho na istinu 299,32 eura (zostatok v sume 964,3 eura na príslušenstvo), ktorú skutočnosť mal súd preukázanú z obsahu žaloby, a to špecifikácie žalovanej sumy na č. I. 38-40 súdneho spisu.

4. Žalobca dôvodne doručil žalovanej strane svoje písomné podania, výzvu na predčasné splatenie úveru zo dňa 16.7.2013 na č. I. 4, druhá upomienka zo dňa 20.5.2013 na č. I. 5 súdneho spisu. Súd považoval uplatnený nárok za dôvodný aj na základe toho, že aj po doručení žaloby žalovaná strana napriek poučeniu súdu žiadne skutkové tvrdenia, ako ani dôkazy na preukázanie svojich tvrdení na spochybnenie uplatneného nároku nenavrhol, neuviedla ani len vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, preto súd žalobe vyhovel tak, ako je vo výroku tohto rozhodnutia uvedené.

5. Súd uplatnený nárok v časti dohodnutých úrokov vo výške 14,9 % p. a. zo sumy 5.700,68 eura od 9.8.2013 do zaplatenia zamietol. Podľa zmluvy celková suma dohodnutých úrokov, t. j. odplata za poskytnutú pôžičku predstavuje sumu 5.571,60 eura (keď bolo dohodnuté splatenie úveru v 120 splátkach po 96,43 eura = 11.571,60 eura - 6.000 eur istiny úveru = 5.571,60 eura). Žalobca si však v podanej žalobe uplatnil vyššie uvedený nárok na dohodnuté úroky, ktoré by mali predstavovať odplatu za poskytnutú pôžičku podľa § 657 v spojení s § 658 ods. 1 Obč. zák. za dohodnutú dobu splatnosti, v tomto prípade 120 kal. mesiacov. Takto v žalobe uplatnené dohodnuté úroky vo výške 14,9 % p. a. zo sumy 5.700,68 eura od 09.08.2013 do 10.08.2018 (ku dňu pojednávania predstavuje 5 rokov) predstavujú sumu 5.210,8 eura (podľa zmluvy odplata predstavuje maximálnu sumu 5.571,60 eura) ($5.700,68 \times 14,9 \% = 849,3 \text{ eura/rok} \times 5 \text{ rokov} = 4.246,5 \text{ eura} + \text{uhradené úroky zo strany žalovaného do tzv. zosplatenia } 964,3 = 5.210,8 \text{ eura} / 1.263,95 \text{ eura} - 299,32 \text{ eura} = 964,3 \text{ eura}$) a za predpokladu priznania tohto nároku v zmysle žaloby zo strany súdu by v krátkom čase po pojednávaní došlo k nepomernej navýšeniu sumy dohodnutých úrokov, t. j. odplaty v neprospech spotrebiteľa v procesnom postavení žalovaného, oproti zmluvne dohodnutej sume, preto sa súd nestotožnil so spôsobom uplatnenia nároku na dohodnuté úroky a žalobu v tejto časti zamietol. Podľa súdu je v rozpore s dobrými mravmi, ak žalobca v prípade porušenia dohodnutej povinnosti zo strany žalovanej si uplatní svoje právo na tzv. zosplatenie pôžičky podľa § 565 Obč. zák., a následne si uplatní svoje právo v rozpore s právom na ochranu spotrebiteľa. V prípade dohodnutej odmeny je potrebné prepočítať sumu dohodnutých úrokov pri zohľadnení jednak celkovej dohodnutej doby splatnosti pôžičky, a to v závislosti od zníženia dohodnutej sumy istiny každou dohodnutou splátkou na rozdiel od spôsobu uplatnenia nároku na dohodnuté úroky v tomto konaní. Žalobca si uplatnil nárok na úroky z omeškania jednak ako sankciu za porušenie dohodnutej povinnosti pri splácaní pôžičky, kedy sa spolu s dohodnutou úrokovou sadzbou mala úročiť celá nesplatená suma pôžičky (istiny spolu s dohodnutou sumou pôžičky), čo však je podľa súdu akoby ďalšia sankcia za porušenie povinností popri úrokoch z omeškania aj o vopred splatnú celú sumu dohodnutých úrokov, ktorá sa často kapitalizuje s nesplatenou istinou, a navyše sa ešte uplatňuje metodikou, kedy banky v prípade čiastočných úhrad si vopred započítajú skutočne realizované splátky zo strany dlžníka len na úhradu dohodnutých úrokov, t. j. nezohľadňujú pomerné znížovanie istiny na úkor dohodnutej odplaty.

6. Súd uplatnený nárok na úrok z omeškania z dohodnutých úrokov do zosplatenia v sume 334,16 eura od 9.8.2013 do zaplatenia zamietol, keď mal za to, že nie je možné priznať úroky z úrokov tak, ako si to žalobca v tomto konaní uplatnil, a to úroky z omeškania zo sumy dohodnutých úrokov.

7. Žalobcovi priznal nárok na úroky z omeškania v zmysle Obč. zák. § 517 v spojení s vyššie označeným nar. vlády SR sumu 5.700,68 eura s úrokom z omeškania vo výške 8,00 % p. a. od 9.8.2013 do zaplatenia, ako aj v sume 5,57 eura, a dohodnuté úroky v sume 334,16 eura a to odo dňa márneho uplynutia lehoty na zaplatenie dlžnej sumy v zmysle písomného podania žalobcu adresovaného žalovanej strane druhá upomienka z dňa 20.5.2013 na č. I. 5 v spojení s výzvou na predčasné splatenie úveru z dňa 16.7.2013 na č. I. 4 súdneho spisu, ktorým podaním došlo podľa § 565 Obč. zák. k tzv. zosplateniu úveru dňom 07.08.2013.

8. Pri určovaní výšky splátok prihliadol na výšku žalovanej sumy tak, aby nárok žalobkyne bol vzhľadom na finančné možnosti žalovaného uhradený v primeranej lehote.

9. Pri rozhodovaní o priznaní nároku žalobkyne, uplatneného žalobou, prihliadol súd na osobné a majetkové pomery žalovanej strany, žalovaný je v súčasnosti slobodný, riadne zamestnaný. V minulosti si riadne plnil svoju povinnosť a splácal do doby, kým mal zamestnanie, po strate zamestnania sa táto skutočnosť odrazila na jeho platobnej disciplíne. V súčasnosti pracuje v spol. F. ako šofér, kde dosahuje príjem do 700 eur, avšak z tohto príjmu sa mu realizuje exekúcia v prospech oprávneného. Ďalej súd prihliadol pri rozhodnutí o úhrade nároku žalobkyne vo forme splátok na - žiadosť žalovanej strany o úhradu dlžnej sumy vo forme splátok, ako aj na sumu pôvodne dohodnutej splátky a to v objeme 96,43 eura/mesiac ako aj k tej skutočnosti, že pôvodný úver mal byť splatený 120 splátkami, počnúc od 16.02.2012 do 16.02.2022 a s prihliadnutím na návratnosť žalovanej sumy (v splátkach po 100 eur) v časti istiny v sume 5.700,68 eur v primeranom čase a takto určil sumu mesačných splátok v sume 100 eur/mesiac. Na základe uvedených skutočností, žalovaná strana by dlh uhradila za necelých 4,8 rokov (5.700,68 : 100 = 57 mesiacov), a takto by mohlo dôjsť k návratnosti aspoň v časti istiny s počiatkom od kal. mesiaca september 2018 (v počte 57 mesačných splátok) v čase do 31.05.2023, ktorú dobu súd považoval za primeranú a preto rozhodol tak, ako je vo výroku tohto rozhodnutia uvedené.

10. Žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie sumy 5.700,68 eura s príslušenstvom, ako aj s nárokom na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie v tomto konaní procesne úspešnej strane sporu žalobcovi priznal nárok v sume 5.700,68 eura, v konaní úspešná strana sporu si uplatnila nárok na náhradu trov konania a na základe uvedených súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že procesne úspešnej strane sporu žalobcovi priznal nárok na náhradu trov v plnom rozsahu, a to vo výške 100 % v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP.

11. Súd v tomto konaní vykonal všetky dôkazy navrhnuté účastníkmi konania, žiadny návrh na doplnenie dokazovania nebol zo strany účastníkov konania uplatnený, a ktoré dôkazy súd považoval za potrebné, tie v tomto písomnom vyhotovení rozsudku aj vyhodnotil.

12. Zistený skutkový stav súd prvej inštancie právne posúdil podľa ustanovení § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 1, § 53 ods. 4, § 54 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, § 9 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 154, § 215 ods. 1 a 2, § 191, § 181 ods. 3, § 150 ods. 1, 151 ods. 1 a 2 CSP.

13. Proti tomuto rozsudku v zamietajúcej časti a v časti, ktorou súd umožnil žalovanému splácať dlh v splátkach podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že strany si dohodli dobu trvania nároku na zmluvné úroky až do splatenia úveru. S poukazom na § 502 ods. 1, § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, komentár k uvedeným ustanoveniam konštatoval, že tvrdenie, že po zosplatení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá oporu v právnych predpisoch. Obchodný zákonník priznáva veriteľovi právo na dohodnutý úrok od poskytnutia peňažných prostriedkov, pričom stanovuje len moment vzniku tohto nároku, moment jeho zániku nestanovuje. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť, nepochybne by tak učinil. Poukázal na rozhodovaciu prax vo veci Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/12/2017. Uviedol, že odstúpenie podľa § 506 ObZ nespôsobuje zánik záväzku ex tunc, a naďalej trvá povinnosť dlžníka vrátiť dlžnú sumu s úrokmi z úveru. Poukázal ďalej na ďalšie rozsudky napr. Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Co/23(28)/2019, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/193/2017-88 zo dňa 7.12.2017 alebo Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/366/2017 a ďalšie. Taktiež poukázal na návrh zákona, ktorým sa mal meniť Občiansky zákonník v § 53 ods. 9 s výslovnou úpravou, podľa ktorej -„úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565“, ktorá úprava ale nebola nikdy prijatá. Vo vzťahu k úrokom z omeškania z úrokov z úveru poukázal na ich uplatniteľnosť a poukázal na viaceré súdne rozhodnutia podporujúce uvedený záver.

14. Žalobca ďalej k odvolaniu týkajúcemu sa napadnutej časti ohľadne výhody splátok žalovaného poukázal na ust. § 232 ods. 3 CSP a namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku v uvedenej časti. Súd sa vôbec nezoberal majetkovými pomermi žalovaného a nevykonal náležité dokazovanie. Umožnil splátky po 100 eur a tým zvýhodnil jednu stranu na úkor druhej. Viac ako 4,5 roka by umožnil platiť dlh, ktorý už bol pôvodne na obdobnú časovú dĺžku dohodnutý. Žalobca má právo, aby bola dlžoba zaplatená v primeranej lehote.

15. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

16. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario CSP, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v časti určenia paričnej lehoty (povinnosť žalovaného platiť v splátkach) bolo potrebné zmeniť v zmysle § 388 CSP a časti týkajúcej sa zamietnutia zvyšku žaloby a výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP v spojení s § 391 ods. 1 CPS napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17. S účinnosťou od 01. 07. 2016, prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. CSP došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávných noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti CSP s ustanovenými výnimkami z tohto základného pravidla.

18.1. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

18.2. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

18.3. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

18.4. Podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

18.5. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

19. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

20. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 236/06). Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Z formulácie § 132 Občianskeho súdneho poriadku možno vyvodiť, že súd je povinný navzájom si odporujúce dôkazy hodnotiť a zdôvodniť, napr. prečo niektoré z nich pokladá za nevierohodné, prečo niektoré odmietol vziať pri formulovaní rozhodnutia do úvahy, prípadne aj prečo sa niektorými dôkaznými návrhmi odmietol zaoberať vôbec. Tieto nedostatky odôvodnenia, spolu s tzv. opomenutými dôkazmi (o ktorých súd v konaní nerozhodol vôbec) zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia (Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 114/08 z 12. júna 2008).

21. Nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces. Judikatúra nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument. Aj rozhodnutie formou uznesenia (ak nejde o rozhodnutie, ktorým sa celkom vyhovuje návrhu, ktorému nikto neodporoval alebo o uznesenie, ktoré sa týka vedenia konania) musí obsahovať odôvodnenie, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky.

22. Súd je povinný rozsudok odôvodniť spôsobom zakotveným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP (do 30.6.2016 podľa § 157 ods. 2 OSP), čo je jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu vyplývajúcich z Listiny základných práv a slobôd ako aj z článku 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právnymi závermi. Stav, kedy rozsudok neobsahuje náležitosti uvedené v ust. § 220 ods. 2 CSP vedie v konečnom dôsledku k tomu, že sa stáva nepreskúmateľným. Ak je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, musí ho odvolací súd zrušiť, pretože inak by zaťažil konanie vadou, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

23. Odvolací súd preskúmavajúc dôvodnosť podaného odvolania žalobcu dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej zamietajúcej časti vykazuje vady v zmysle § 389 písm. b/ a c/ CSP, a teda, že je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a taktiež vychádzajúce z nesprávneho právneho posúdenia.

24. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal zaplata sumy 5700,68 eura (nezaplatená istina), úroku 334,16 eura (do dátumu predčasnej splatnosti úveru), úroku z omeškania vo výške 5,57 eura z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti, úroku vo výške 14,90% ročne z nezaplatenej istiny vo výške 5700,68 eura od 9.8.2013 do zaplata, úroku z omeškania vo výške 8% ročne z nezaplatenej istiny 5700,68 eura a nezaplatených úrokov 334,16 eura od 9.8.2013 do zaplata a náhrady trov konania.

25. Odvolací súd preskúmava odvolaním napadnutú časť týkajúcu sa zamietnutia zvyšku žaloby (úrok 14,9% zo sumy 5700,68 eura od 9.8.2013 do zaplata a úrok z omeškania 8% ročne z úroku 334,16 eura od 9.8.2013 do zaplata) a prvoinštančným súdom určenú paričnú lehotu v splátkach.

26. V prvom rade odvolací súd konštatuje, že v odôvodnení napadnutého rozsudku prvoinštančný súd konštatoval, že vzťah medzi stranami sporu kvalifikoval ako „pôžičku“. Poukazoval tiež na ust. § 658 a § 657 OZ. Odvolací súd vzhľadom na obsah žaloby, postoj žalovaného, ale najmä obsah úverovej zmluvy „Optim pôžička“ zo dňa 16.2.2012 konštatuje, že ide o právny vzťah, ktorý svojím obsahom a náležitosťami spadá pod právnu úpravu úverov podľa zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka. Uvedené samozrejme neznamená, že by uvedený právny vzťah nebol regulovaný predpismi občianskeho práva vrátane spotrebiteľského práva, keďže (aj prvoinštančný súd správne uzavrel) ide o spotrebiteľský právny vzťah.

27. Hoci odvolací súd posudzuje len vyššie uvedený rozsah napadnutého rozsudku podstatnými pre spor sú aj závery, ktoré sa týkajú pre žalobcu vyhovujúcej časti napadnutého rozsudku.

28. Po preskúmaní napadnutého rozsudku odvolací súd zistil, že ak súd prvej inštancie vychádzal pri argumentácii zo záveru o uplatnení zosplatenia „pôžičky“ žalobcom slovami, že „je v rozpore s dobrými mravmi, ak žalobca v prípade porušenia dohodnutej povinnosti zo strany žalovanej si uplatní svoje právo na tzv. zosplatenie pôžičky podľa § 565 Obč. zák., a následne si uplatní svoje právo v rozpore s právom na ochranu spotrebiteľa.“, nemožno zistiť, či a aké zistenie súd učinil (či išlo o zistenie skutočnosti

zosplatnenia, alebo nie), alebo či išlo o záver týkajúci sa neplatnosti zosplatňujúceho úkonu žalobcu, alebo či pri úvahách o zamietnutí zvyšku žaloby súd „pracoval“ so záverom o účinnosti zosplatnenia. Hoci následne súd konštatoval v bode 25 napadnutého rozsudku, že prišlo k zosplatneniu úveru dňom 7.8.2013, nemožno bez pochybností (v dôsledku neurčitosti záverov učených v inej časti odôvodnenia a ani z obsahu ďalšieho odôvodnenia) zistiť nielen uvedené, ale nemožno zistiť ani dôsledok úvah súdu o rozpore s dobrými mravmi a tiež nemožno zistiť prípadné právne posúdenie uvedeného záveru. Z uvedeného je nutne dospieť k záveru, že rozhodnutie je pre neurčitosť záverov skutkových a právnych v tejto časti nepreskúmateľné.

29. Pre posúdenie jednotlivých nárokov (napr. nároku úrokov z nezaplatenej istiny po zosplatnení a úrokov z omeškania z úrokov) bude potrebné sa so žalobcom tvrdenou skutočnosťou o zosplatnení úveru riadne vysporiadať. Bude potrebné jednoznačne sa vyjadriť k existencii skutočnosti a účinnosti (neúčinnosti) zosplatnenia úveru s tým, že pokiaľ súd bude považovať z určitého dôvodu zosplatnenie za neexistujúcu skutočnosť alebo formálne existujúcu, ale neúčinnú (z rôznych dôvodov), musí uvedené riadne odôvodniť.

30. V prípade, ak prvoinštančný súd dospeje k záveru, že (predčasné) zosplatnenie nastalo a bolo teda účinným jednostranným adresovaným právnym úkonom žalobcu, odvolací súd poukazuje na svoju argumentáciu týkajúcu sa nárokov na dohodnuté úroky po zosplatnení v jeho sporoch (napr. č.k. 5Co/64/2018-245 zo dňa 6.2.2019, č. k. 5Co/112/2018-136 zo dňa 27.3.2019), ktorá vylučuje ich priznateľnosť. S uvedenými svojimi skoršími závermi sa odvolací súd stotožňuje a preto možno vysloviť, že ide o právny názor odvolacieho súdu v tejto veci. Bude potrebné, aby súd prvej inštancie (v prípade zamietnutia dohodnutých úrokov po zosplatnení) náležite záver o nepriznateľnosti odôvodnil.

31. Pokiaľ ide o zamietajúcu časť výroku napadnutého rozsudku, týkajúcu sa nároku na úrok z omeškania z úroku (kapitalizovaného) do zasplatnenia úveru, odvolací súd poukazuje na nasledovný záver skoršej judikatúry. S poskytnutím peňažných prostriedkov sa viaže aj povinnosť platiť úroky z úveru (§ 497 Obchodného zákonníka). Úroky v tomto prípade sú osobitnou peňažnou náhradou, súvisiacou s poskytnutím finančných prostriedkov. S omeškaním s úhradou úroku je možné požadovať platenie úrokov z omeškania z nezaplatených úrokov (§ 369 v spojení s § 502 Obchodného zákonníka). Ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku (§ 369 ods. 1 Obchodného zákonníka), je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania. Pri úrokoch z poskytnutého úveru je možné pri omeškaní požadovať z týchto zmeškaných úrokov úroky z omeškania (rozsudok Krajského súdu Prešov z 27. 3. 2008, sp. zn. 4Cob/62/2007). Uvedený záver judikatúry je potvrdzovaný v súdnej praxi aj naďalej, preto sa pre ďalšie konanie odvolací súd vyjadruje, že je možné úspešne žiadať a súdom priznať úroky z omeškania z dohodnutých úrokov z úveru.

32. Z vyššie uvedených dôvodov, odvolací súd napadnutý rozsudok v zamietajúcej časti, postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušil a v zmysle § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd zároveň zrušil závislý výrok o náhrade trov konania.

33. Pokiaľ išlo o odvolaním napadnutú časť rozsudku týkajúcu sa prvoinštančným súdom určenej paričnej lehoty odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie síce vykonal činnosť smerujúcu k zisťovaniu rozhodujúcich skutočností pre posúdenie dôvodnosti a primeranosti určenia inej paričnej lehoty ako v § 232 ods. 3 CSP, a jeho závery o dôvodnosti potreby modifikácie všeobecnej paričnej lehoty, výške splátky, ktoré pramenili z okolností na strane žalovaného, tak ako ich zistil súd prvej inštancie síce neboli nesprávne, avšak pre proporcionálne a spravodlivé zhodnotenie určenia splátok prvoinštančný súd neprihliadol na oprávnené záujmy žalobcu.

34. Odvolací súd poukazuje na to, že ak súd prvej inštancie stanovil splátku sumou 100 eur mesačne s tým, že vo vzťahu k priznanej sume by sa priznaná suma splácala viac ako 4,5 roka, uvedená výška 100 eur mesačne nebola určená proporcionálne. Ak vychádzame z toho, že priznaná suma bola vo výške 6040,41 eura, pričom istina 5 700,68 eura sa úročila navyše úrokom z omeškania vo výške 8% od 9.8.2013 do zaplatenia, uvedená podlžnosť by sa plnila v čase „rýchlosťou“ takmer totožnou ako bol poskytnutý pôvodný úver (po splátkach 100 eur). Takto stanovená splátka prakticky len odďaľuje pôvodný dôvod, pre ktorý sa žalobca žalobou súdnej ochrany domáhal.

35. Súdne konanie by pre žalobcu v tomto prípade predstavovalo len opätovné posunutie splátok, čo nemôže byť akceptovateľné. Ak, tak len za situácie, ak by samotný oprávnený z rozsudku (žalobca) v konaní vyjadril súhlas s takou splatnosťou. Uvedený súhlas daný nebol, naopak, keďže v konaní pred prvoinštančným súdom sa k možnosti splátkovania dlžnej sumy žalobca nevyjadroval, vyjadril sa žalobca v odvolacom konaní, pričom žiadal prihliadnúť aj na jeho záujmy a spravodlivosť.

36. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že v zásade je lehota na plnenie tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku (§ 232 ods. 3 CSP). V odôvodnených prípadoch sa môže určiť aj dlhšia lehota. Odvolací súd v zhode so záverom prvoinštančného súdu považoval za opodstatnené dôvody, vedúce k záveru o potrebe umožniť žalovanému plniť dlh priznaný rozsudkom v splátkach. Na druhej strane bolo potrebné povedať, že motivácia veriteľa (žalobcu) domáhajúceho sa zaplatenia dlžnej sumy na súde je spojená s očakávaním okamžitého zaplatenia dlžnej sumy v celom rozsahu. Iba odôvodnenou ingerenciou súdu bolo možné paričnú lehotu 3 dní predĺžiť, resp. určiť splátky.

37. Na rozdiel od názoru prvoinštančného súdu, ktorý dôvody vedúce k určeniu sumy 100 eur mesačne na splátky oprel o skutočnosť (z ktorej vychádzal) týkajúcu sa výšky pôvodne dohodnutej výšky splátky v sume 96,43 eura, odvolací súd prihliadajúc aj na oprávnené záujmy žalobcu s prihliadnutím na výšku priznanej sumy (vyše 6000 eur), výšku pôvodne dohodnutej splátky úveru, pomerov na strane žalovaného (tak ako ich zistil súd prevej inštancie), a záujmu žalobcu vyhodnotil, že splátky vo výške 350 eur mesačne sú primeranou výškou splátok, ktorá na jednej strane umožní žalovanému preklenúť nepriaznivú situáciu spočívajúcu vo vykonateľnom súdnom rozhodnutí na povinnosť zaplatiť niekoľkotisícovú sumu a jeho životné okolnosti, pričom žalobcovi dáva garanciu, že ak žalovaný berie svoje podližnosti vážne, vyvinie všetko úsilie na splatenie svojej dlžoby žalobcovi v splátkach za jeden a pol roka. Neplnenie splátok riadne alebo včas, je v súlade s ust. § 232 ods. 4 (v závere) podľa výroku rozsudku sankcionované okamžitou zročnosťou.

38. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

39. Vzhľadom na uvedené odvolací súd postupom podľa § 388 CSP v časti určenej paričnej lehoty napadnutý rozsudok zmenil a určil splátky vo výške 350 eur, pretože neboli splnené podmienky pre potvrdenie, ani na zrušenie rozsudku v uvedenej časti.

40. Úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne sa zaoberať nárokmi žalobcu, ktoré sú v ďalšom predmetom konania a riadne odôvodniť rozsudok.

41.1. Podľa § 391 ods. 2 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

41.2. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

42. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).